

De heer Jan VERHOEYE
Voorzitter van de Commissie voor boekhoudkundige
normen (CBN) City Atrium
Vooruitgangstraat 50 - 8ste verdieping
1210 BRUSSEL

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
FM/MB/CDH/RF

Uw referte

Datum
28/04/2021

Geachte Voorzitter,

Betreft: Ontwerpadvies "Jaarrekeningrechtelijke analyse van de alarmbel-procedure onder het WVV"

Op vraag van de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft de Commissie voor boekhoudkundige aangelegenheden uw ontwerpadvies "Jaarrekeningrechtelijke analyse van de alarmbelprocedure onder het WVV" nader bekeken.

Gelieve hieronder een overzicht te vinden van de opmerkingen en aanbevelingen van het IBR.

Randnummer 12 van het ontwerpadvies luidt als volgt: *"In het WVV wordt bepaald dat de alarmbelprocedure moet worden toegepast, zo ten gevolge van geleden verlies, het nettoactief van de vennootschap gedaald is tot minder dan de helft van het kapitaal. Ook de daling van het nettoactief tot minder dan een vierde van het kapitaal en tot beneden 61.500 EUR wordt in het kader van de alarmbelprocedure geregeld."* Het onderstreepte deel van de zin verwijst naar artikel 7:229 WVV: *"Wanneer het nettoactief is gedaald tot beneden 61.500 euro, kan iedere belanghebbende of het openbaar ministerie de ontbinding van de vennootschap voor de rechtbank vorderen. In voorkomend geval kan de rechtbank aan de vennootschap een bindende termijn toestaan om haar toestand te regulariseren."* Hoewel artikel 7:229 is opgenomen in de afdeling "Alarmbelprocedure" van het WVV, bepaalt het niet dat een nettoactief dat gedaald is tot beneden 61 500 euro leidt tot de toepassing van een alarmbelprocedure. Dit artikel betreft enkel de mogelijkheid voor derde belanghebbende partijen en het openbaar ministerie om de ontbinding van de vennootschap te vorderen. Wij zijn derhalve van mening dat dit deel van de zin moet worden geschrapt.

Het laatste lid van voorbeeld 1 vermeldt: *"aangezien het nettoactief (= 34.500) kleiner is dan de helft van het geplaatst kapitaal van deze NV (=35.000), dient het bestuursorgaan de alarmbelprocedure toe te passen.* Dit lijkt geen rekening te houden met het in artikel 7:228 WVV opgenomen begrip "ten gevolge van geleden verlies": *"Wanneer ten gevolge van geleden verlies het nettoactief gedaald is tot minder dan de helft van het kapitaal, moet het bestuursorgaan [...]".*

Aangezien in ditzelfde voorbeeld het geplaatste kapitaal niet volledig werd volgestort, heeft dit een invloed op het bedrag van het nettoactief. Voor zover de alarmbelprocedure niet alleen het gevolg is van het overgedragen verlies, maar ook van het feit dat het kapitaal niet volledig is volgestort, zijn wij van mening dat dit voorbeeld aan duidelijkheid verliest. De vraag of de alarmbelprocedure in dit eerste voorbeeld moet worden geïmplementeerd, kan aanleiding geven tot discussie. Voorbeeld 2, dat dezelfde kapitaal- en verliesbedragen omvat, zonder de implementatie van de alarmbelprocedure, toont voldoende aan dat de in voorbeeld 1 beschreven situatie niet uitsluitend aan het verlies te wijten is.

Ter illustratie, laten we het voorbeeld nemen van een NV met een kapitaal van 200.000 EUR, volgestort tot een bedrag van 100.000 EUR, met reserves van 30.000 EUR en een verlies van 40.000 EUR; het nettoactief bedraagt 90.000 EUR, d.w.z. minder dan de helft van het kapitaal. Deze situatie vloeit voort uit het feit dat het kapitaal niet volledig is volgestort. "Meer specifiek moet het nettoactief vergeleken worden met het bedrag van het gestorte en opgevraagde kapitaal. In die interpretatie verkrijgt ook de zinsnede "ten gevolge van geleden verlies" haar nut."¹

Wij zijn ook van mening dat het wenselijk zou zijn om een extra voorbeeld toe te voegen waaraan de kosten voor onderzoek en ontwikkeling en de oprichtings- en uitbreidingskosten worden toegevoegd. Hoewel het effect van dergelijke kosten in de tekst van het ontwerpadvies schriftelijk wordt aangegeven, zijn wij van mening dat een cijfervoorbeeld zou helpen om het effect ervan met betrekking tot de inwerkingstelling van de alarmbelprocedure te illustreren en nader onder de aandacht te brengen.

Het eerste lid van randnummer 23 vermeldt: "[...] *onderschrijft de Commissie het bestaande standpunt dat deze verplichting – voor de toepassing van de alarmbelprocedure – geen permanente naleving of voortdurende evaluatie van de criteria van deze procedure met zich meebrengt.*" Dit lijkt in tegenspraak te zijn met de memorie van toelichting (doc 54, 3119/001, p. 184)² die stelt dat: "*Op het bestuursorgaan rust een doorlopende verplichting om de financiële situatie van de vennootschap op te volgen of minstens ervoor te zorgen dat de nodige mechanismen daartoe aanwezig zijn.*"

Het tweede lid van randnummer 23 luidt als volgt: "*In de situaties waarin achteraf wordt vastgesteld dat het nettoactief negatief is geworden, of door geleden verliezen gedaald was tot minder dan de helft van het kapitaal, heeft dit op zich niet tot gevolg dat vanaf dat ogenblik ook de alarmbelprocedure moest worden opgestart en het bestuursorgaan, in voorkomend geval, binnen twee maanden na de datum van de vaststelling van de overschrijding van de drempels, de algemene vergadering moest oproepen.*" De term "achteraf" is verwarrend in de mate dat het bedrag van het nettoactief altijd achteraf zal worden vastgesteld.

Belangrijker is dat wij ook van mening zijn dat randnummer 23 geen boekhoudkundige kwestie betreft.

¹ Aansprakelijkheid van vennootschapsbestuurders, M. Vandenbogaerde, Intersentia 2009, 99 en voetnoot 401.

² <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/3119/54K3119001.pdf>

Wij zijn derhalve van mening dat de in dit randnummer ingenomen standpunten de bevoegdheden van de Commissie voor boekhoudkundige normen zouden kunnen overschrijden. Het zou niet wenselijk zijn dat de aansprakelijkheid van bestuurders in een niet-boekhoudkundige aangelegenheid wordt geduid op basis van een advies van de Commissie voor boekhoudkundige normen.

Wij zijn tevens van mening dat het wenselijk zou zijn om het onderstreepte gedeelte van de laatste alinea van randnummer 27 van het ontwerpadvies te schrappen: *“De Commissie is van oordeel dat de beoordeling van de continuïteit van de vennootschap over een periode van ten minste twaalf maanden, te rekenen vanaf de afsluitdatum van het boekjaar, moet gebeuren en dat het bestuursorgaan een onderscheid moet maken tussen de gebeurtenissen die reeds op de balansdatum bestonden en de gebeurtenissen die zich pas na de balansdatum hebben voorgedaan”*. Alleen is de vraag of de continuïteit bedreigd is, relevant is en niet de vaststelling van gebeurtenissen vóór of na de balansdatum.

Wij danken u om de hierboven beschreven kwesties in overweging te nemen.

Met de meeste hoogachting,

Fernand MAILLARD
Voorzitter van de Commissie Boekhoudkundige aangelegenheden van het IBR